

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2024
9. volební období

Z Á P I S

ze 42. schůze
výboru pro evropské záležitosti
konané dne 20. března 2024

Přítomni: Beitl Petr, Benešík Ondřej, Fifka Petr, Exner Martin, Major Martin, Bělor Roman, Zlínský Vladimír, Wenzl Lubomír

Omluveni: Potůčková Lucie, Jáč Ivan, Berki Jan, Carbol Jiří, Kolář Ondřej, Staněk Pavel, Babišová Andrea, Helebrant Tomáš, Berkovcová Jana, Pokorná Jermanová Jaroslava, Bžoch Jaroslav, Pošarová Marie

Schůzi výboru zahájil předseda O. Benešík v 8.00 hodin. Připomněl, že byla svolána na základě usnesení č. 287 přijatého na 41. schůzi dne 13. března 2024. Konstatoval, že pozvánka byla všem včas rozeslána a návrh pořadu mají poslanci k dispozici /*hlasování 8-0-0, Fifka Petr – pro, Beitl Petr – pro, Major Martin – pro, Bělor Roman – pro, Exner Martin – pro, Benešík Ondřej – pro, Wenzl Lubomír – pro, Zlínský Vladimír – pro, v příloze/.*

Výbor přijal usnesení, kterým zmocňuje předsedu výboru ke stanovení termínu příští schůze, k jejímu svolání a k přípravě jejího pořadu /*usn. č. 296, hlasování 8-0-0, Fifka Petr – pro, Beitl Petr – pro, Major Martin – pro, Bělor Roman – pro, Exner Martin – pro, Benešík Ondřej – pro, Wenzl Lubomír – pro, Zlínský Vladimír – pro, v příloze/.*

Návrh pořadu schůze:

1. Informace o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 21. – 22. března 2024 v Bruselu
2. Sdělení předsedy
3. Různé

1. Informace o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 21. – 22. března 2024 v Bruselu

---

Mpř. P. Fifka přivítal předsedu vlády ČR Petra Fialu. Evropská rada zasedne ve dnech 21. – 22. března 2024. Zahájena bude pracovním obědem s generálním tajemníkem OSN Antóniem Guterresem, kde proběhne debata o mezinárodních otázkách a situaci na Blízkém východě.

V souvislosti s 30. výročím vzniku EHP se uskuteční setkání s členskými státy EU.

Na programu jednání ER bude:

1. Situace na Ukrajině – hlavním tématem je dohoda na pokračování vojenské podpory. Vláda ČR vítá dohodu o navýšení Evropského mírového nástroje pro Ukrajinu i formulování společných bezpečnostních závazků vůči Ukrajině. Byl přijat 13. sankční balíček vůči Rusku. Uvažuje se o 14. balíčku zaměřeném také na země podporující ruskou agresi – Severní Koreu, Írán a Bělorusko.

2. Evropská strategie pro obranu – společné nákupy vojenského materiálu pro Ukrajinu navrhne vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josep Borell. Klíčové je financování obranného průmyslu bankami, které dosud nechtěly poskytovat půjčky. Představitelé ER zaslali dopis prezidentce Evropské investiční banky.

3. Blízký východ – ER se vrátí k aktuální situaci v Izraeli a Pásmu Gazy, měla by potvrdit jasnou pozici EU vůči teroristickým činům Hamásu a věnovat se řešení humanitární situace v Gaze. Vláda ČR požaduje důkladné prošetření podezření na zapojení zaměstnanců Úřadu OSN pro palestinské uprchlíky na Blízkém východě UNRWA do teroristického útoku proti Izraeli.

4. Otevření přístupu rozhovorů s Bosnou a Hercegovinou. ČR nepodporuje změnu smluv EU.

5. Vnější vztahy – ER se bude v souvislosti se smrtí Alexeje Navalného zabývat lidskoprávní situací v Rusku a v kontextu současných voleb také v Bělorusku.

6. ER zhodnotí současný stav v oblasti migrace na základě sdělení EK o dosaženém pokroku za poslední čtyři roky.

7. EK překvapivě rychle zareagovala na aktuální situaci v zemědělství. ER zhodnotí vývoj situace v zemědělském sektoru a podpoří další práci vedoucí ke zlepšení podmínek zemědělců. Proběhne debata o velké nabídce zemědělských produktů z Ukrajiny i Ruska. Neměli bychom kupovat produkty od agresora.

8. ER podpoří politické priority roční analýzy růstu a vyzve členské státy, aby je zohlednily.

9. Zasedne Eurosummit v rozšířeném formátu, hlavním tématem by měl být aktuální pokrok v budování unie kapitálových trhů.

Posl. L. Wenzl se zeptal, zda bude otevřena neformální debata ohledně Jemenu, kde probíhají útoky na lodě a byl přerušen podmorský kabel.

Premiér P. Fiala potvrdil, že jde o důležitou otázku, kterou musí řešit státy Mezinárodního společenství, chránit cesty a propojení. Závěry ER tuto otázku nezahrnují.

Př. O. Benešíka zajímalo, jestli se ER zabývá otázkou efektivnosti sankcí vůči Rusku. Firmy často obchází sankce a doplňují ruský vojenský arzenál.

Premiér P. Fiala potvrdil, že EU si je tohoto problému vědoma. Důležité je, aby sankce nebyly obcházeny prostřednictvím třetích zemí, Běloruska, Severní Koreje a Íránu. Uvažuje se o zavedení sankcí těmto zemím.

Posl. M. Exner konstatoval, že některé západní země spojují rozšiřování EU se změnami rozhodování od jednohlasného ke kvalifikované většině. U některých témat by to bylo možné i bez změn smluv. Zeptal se, nakolik bude ČR trvat na svém postoji neměnit zakládající smlouvy EU.

Premiér P. Fiala odpověděl, že k rozhodnutí je daleko. Členské státy se nechtějí dostat do situace, kdy budou přehlasovány. Některé mají pocit silných plátců. Premiér P. Fiala vidí výhodu v jednomyslnosti, státy tak musí hledat řešení, které vyhovuje všem. I když konsensuální demokracie v počtu 27 členských států je náročná. Pozice ČR je racionální. V této souvislosti premiér připomněl debatu EU o tom, jestli je nutné mít 27 eurokomisařů, když nesmí zastupovat zájmy členských států. V posledních deseti letech debaty o reformách k ničemu nedošly, což znamená, že formát jednomyslnosti funguje.

Vyslovil obavu, že debata o změně smluv vznikla proto, že některé členské státy si nedovedou rozšíření EU představit. ČR podporuje posun v rozšíření, jinak Evropa přijde o některé regiony.

Př. O. Benešík poznamenal, že Taiwan a Turecko dodávají Rusku zásadní komponent pro výrobu munice nitrocelulózu. K situaci na Blízkém východě uvedl, že postoj ČR je odlišný od řady členských států. UNRWA by měla být očištěna od muslimských radikálů. Konstatoval, že po 2. světové válce bylo 800 tisíc uprchlíků z palestinské i izraelské strany, dnes je palestinských uprchlíků přes 5 milionů.

Premiér P. Fiala vysvětlil, že postoj ČR je proizraelský společně s Rakouskem i Německem. Většina EU je jiného názoru. Mělo by dojít k určitému kompromisnímu názoru.

V souvislosti se zapojením zaměstnanců UNRWA je velká skupina zemí pro důkladné prošetření nedůvěryhodnosti této organizace.

Př. O. Benešík informoval, že belgické předsednictví připravilo závěry nadcházejícího COSACu s nevyváženým postojem k situaci na Blízkém východě. ČR se snaží o změny závěrů. Konstatoval, že Izrael dělá vše pro to, aby minimalizoval civilní oběti.

Premiér P. Fiala uvedl, že tendence zaměňovat viníka a oběť je velmi silná. V Evropě roste antisemitismus. Ohledně situace na Blízkém východě je obtížné dosáhnout vyváženého stanoviska, Belgie, Irsko a Španělsko jsou propalestinské, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josep Borell má tradičně propalestinský postoj. Důležitá je humanitární pomoc Gaze a poražení Hamásu.

Posl. R. Bělor konstatoval, že se roztáčí spirála zemědělství, jde o žárlivost ohledně dotací. Čeští zemědělci mají nové drahé traktory, zatímco Holanďani a Němci staré.

Premiér P. Fiala dodal, že v zemědělství jde na jedné straně o tržní prostředí, na druhé straně je dotováno z EU i z jednotlivých členských států. I přes 40 mld. Kč ročně na dotacích vykazuje sektor zisky. Nespokojenost zemědělců má politické i byrokratické důvody. ČR tlačí EU ke snížení byrokracie. EU má svoje ekologické cíle, ale zároveň sem pouští produkty ze zemí, kde regulace neexistuje (Ukrajina, Latinská Amerika). EK rychle reaguje změnou některých podmínek.

České zemědělství má jinou strukturu než další členské státy, jsou zde velké podniky oproti malému množství rodinných farem. Tuto oblast má smysl dotačně podporovat z důvodu rozvoje venkova, krajiny a kvality potravin, ale v určitých mezích.

Posl. V. Zlínský se zeptal, jestli existuje hrozba uprchlíků z pásma Gazy do Evropy.

Premiér P. Fiala odpověděl, že žádný členský stát nebude otevírat hranice ilegální migraci. Cílem je pomáhat přímo v místě konfliktu, např. i v Egyptě, kam palestínští uprchlíci směřují.

Mpř. P. Fifka navrhnul usnesení, ve kterém výbor pro evropské záležitosti bere na vědomí informaci o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 21. – 22. března 2024 v Bruselu /*usn. č. 297, hlasování 6-0-1, Fifka Petr – pro, Beitl Petr – pro, Major Martin – pro, Bělor Roman – pro, Exner Martin – pro, Benešik Ondřej – pro, Zlínský Vladimír – zdržel se, v příloze*/.

2. Sdělení předsedy

Mpř. P. Fifka připomněl, že v pondělí 8. dubna 2024 navštíví Prahu irský ministr pro evropské záležitosti a obranu Peter Burke. Setkání se uskuteční v 15.30 hodin. Účast přislíbili př. O. Benešik, mpř. Bžoch, mpř. Kolář a posl. Exner. Ostatní členové výboru jsou zváni.

Schůze skončila v 9.00 hodin.

/zapsala Eva Hadravová/

Petr Fifka v. r.
místopředseda a ověřovatel výboru